

Proiect final

Programul FinTTT - Formarea personalului didactic din învățământul preuniversitar în domeniul financiar nebancaar (FinTTT)

**„Avantaje și riscuri în raport cu instituțiile financiare nebancaare –
Piața pensiilor private”**

Realizat de: **Codorean Florina Liliana**

OPIS/ Cuprins:

Elaborarea instrumentelor de evaluare formativă/sumativă utilizate la finalul lecției în vederea determinării gradului de însușire a noilor cunoștințe și abilități legate de **piața pensiilor private - avantaje și riscuri în raport cu instituțiile financiare nebancale**

Resurse materiale: prezentare Power Point, internet, laptop, videoproiector/ smart TV, manualele digitale, manualul, fișe de lucru, foi de flep-chart, markere

Fișa de lucru 1: **SISTEMULUI DE PENSII din România**

Fișa de lucru 2: **COMPARAȚIE ÎNTRE TIPURILE DE PENSIE**

Fișa de lucru 3: **Avantaje și riscuri ale pensiilor private**

Fișa de lucru 4: **Studiu de caz**

Test de evaluare: **Piața pensiilor private**

Proiect educațional 1 (activitate extrașcolară): Pensiile private – bătrânețe liniștită

Proiect didactic

Profesor: **Codorean Florina Liliana**

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Bistrița

Disciplina: Educație economico -financiară

Clasa: a VIII-a; 1 oră pe săptămână în TC

Unitatea de învățare: ***Relația consumatorului cu instituțiile bancare și financiare nebankare***

Tema / Subiectul: **Avantaje și riscuri în raport cu instituțiile financiare nebankare - Piața pensiilor private**

Tipul lecției: Lecție mixtă

Obiectivul fundamental: Îmbogățirea cunoștințelor referitoare la sistemul de pensii din România, modalitatea de încheiere a unei pensii private, avantaje și riscuri ale pensiilor private.

Competențe generale

1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social și economico-financiar
2. Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice
3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor, prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ

Competențe specifice

- 1.1 Utilizarea corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/ evenimente economico-financiare

1.3. Manifestarea interesului pentru identificarea unor modalități de economisire și pentru reducerea risipei de resurse financiare

2.2. Participarea, prin derularea unui proiect pe teme economico-financiare, la investigarea unor probleme specifice grupurilor și comunităților de apartenență

3.2. Alegerea responsabilă a unor produse de economisire/ de creditare, a unor mijloace de plată prin compararea avantajelor și riscurilor acestora

Strategii didactice:

a. Metode și procedee didactice: joc icebreaking, brainstorming, învățarea prin descoperire, ciorchinele, explicația, conversația, problematizarea, demonstrația, comparația, schema, diagrama Venn, lucrul în perechi, jocul didactic, cvintetul/haiku

b. Forme de organizare a activității: frontal, individual, pe grupe, în perechi.

Evaluarea:

1. observația sistematică a elevilor
2. evaluarea orală
3. test de evaluare

Resurse:

- <https://www.youtube.com/watch?v=TeL6pn3Qubk&t=28s> – ce este pensia privată (ASF)
- <https://www.youtube.com/watch?v=WFx-toZ1YEI> – ce este Pilonul II de pensii
- <https://www.youtube.com/watch?v=w4ZVOot6r-U> – pensie pilon II
- <https://www.youtube.com/watch?v=4qrgO7cBHPU> – pensie pilon II – situația actuală
- <https://www.youtube.com/watch?v=XX5T4hTycrI> – pensia pilon III (ASF)
- prezentare Power Point
- internet, laptop, videoproiector/ smart TV

- manualele digitale, manualul
- fișe de lucru, foi de flep-chart, markere

Obs. Toate resursele multimedia (videoclipuri, ppt, chestionare google forms) vor fi încărcate pe platforma Classroom pentru a putea fi accesate de elevi ori de câte ori au nevoie.

Etapile desfășurării lecției:

- 1. Moment organizatoric** - joc icebreaking - „*Cum mă simt?*”
- 2. Actualizarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară** - întrebări și sarcini lansate de profesor. Întrebările pot fi incluse și într-un chestionar google forms
- 3. Anunțarea lecției noi și a competențelor** - vizionarea unui videoclip de pe youtube <https://www.youtube.com/watch?v=WFx-toZ1YEI>
- 4. Desfășurarea lecției** - prezentare ppt, **Fișa de lucru nr.1, Fișa de lucru nr. 2**
- 5. Asigurarea feed-back-ului (Fixarea noilor cunoștințe)** – vizionarea unui videoclip de pe youtube <https://www.youtube.com/watch?v=w4ZVOot6r-U> , „Tabel T”, Haiku (cvintet)
- 6. Evaluarea cunoștințelor** – evaluare orală, fișe de lucru, notarea elevilor, emoticoane pe postit-uri.

Detaliere activități / exerciții:

- exerciții de spargere a gheții (icebreaking -„*Cum mă simt?*”);
- activități de captare a atenției (vizionarea unui videoclip de pe youtube)
- exerciții de utilizare corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la pensiile private (întrebări/chestionar google forms, fișe de lucru);
- activități de identificare a unor modalități de economisire și pentru reducerea risipei de resurse financiare (pensiile private);
- activități care stimulează învățarea prin descoperire (prezentare ppt, videoclipuri youtube);
- exerciții de comparație între tipurile de pensie;
- exerciții de identificare a avantajelor și riscurilor pensiilor private („Tabelul T”);
- activități de alegere responsabilă a unor produse de economisire – pensiile facultative.

Bibliografie:

1. *** **Programa școlară, Educație socială- Educație economico-financiară, clasa a VIII-a**
2. <https://www.manuale.edu.ro/> - Manualele școlare de *Educație socială*, clasa a VIII-a
3. <https://edutime.ro/pensii-private/>
4. <https://edu.asfromania.ro/pensii-private-4/#1472203765546-e328903f-085f>
5. ***ISF - Suport de curs FinTTT

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA DEPUȘĂ DE		STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUARE
	profesor	elevi	metode	mijloace	organizare	
1. Moment organizatoric	Notează absențele cu ajutorul unui joc de spargere a gheții „ <i>Cum mă simt</i> ”. Le cere elevilor să exprime, printr-un cuvânt, starea lor din acel moment, emoția, cum se simt. Pregătește mijloacele didactice.	Răspund, pe rând, provocării lansate de profesor. Se pregătesc pt. lecție	joc icebreaking explicația turul galeriei	Manual Caiet Laptop Foi de flep-chart marker	frontal	
2. Actualizarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară	Se realizează cu ajutorul unor întrebări și sarcini lansate de profesor: Ce sunt instituțiile financiare nebankare (IFN)? Ce este ASF- ul și care este rolul ei? Care sunt cele 3 tipuri de servicii prestate în România de IFN-uri? Dați câte un exemplu de asigurare obligatorie, respectiv facultativă. Menționați un instrument financiar tranzacționat pe	Elevii formulează răspunsuri: IFN- organizații nebankare care desfășoară activități profesionale de creditare și alte tipuri de operații financiare. Selectează răspunsurile din cunoștințele anterioare. Participă la discuții.	Conversația Explicația Problematizarea	Foaie de flep-chart Marker	frontal	Orală Întrebările pot fi incluse și într-un chestionar google forms Observarea sistematică a activității elevilor

	<p>piața de capital. Ce este PENSIA? Notează cuvântul PENSIE pe o foaie de flipchart, apoi scrie părerile elevilor.</p>	<p>Formulează răspunsuri pe care profesorul le notează pe foaia de flipchart în urma brainstorming-ului</p>	<p>brainstorming</p>			
<p>3. Anunțarea lecției noi și a competențelor</p>	<p>Propune vizionarea unui videoclip de pe youtube pentru captarea atenției și identificarea lecției noi- „Piața pensiile private”. Apoi anunță temă și competențele vizate Scrie titlul lecției pe tablă</p>	<p>Urmăresc videoclipul de pe youtube și identifică tema nouă. https://www.youtube.com/watch?v=WFX-toZ1YEI Scriu titlul lecției în caiet.</p>	<p>învățarea prin descoperire Explicația conversația</p>	<p>Internet Laptop Videoproiector / smart TV</p>		
<p>4. Desfasurarea lecției</p>	<p>Prezină principalele caracteristici ale sistemului de pensii din România, modalitatea de încheiere a unei pensii private, avantaje și riscuri ale pensiilor private, pe baza unei prezentări ppt. Cere elevilor completarea unui ciorchine, pe parcursul prezentării ppt, cu principalele caracteristici ale pensiilor din România (Fișa de lucru nr.1) Împarte elevii în 6 grupe a câte 4-5 membrii. Fiecare</p>	<p>Urmăresc materialul și răspund provocărilor profesorului, formulând explicații și aducând completări pe baza materialului vizionat și a informațiilor din manual (pag 75). Completează ciorchinele, pe parcursul prezentării ppt, cu principalele caracteristici ale pensiilor din România (Fișa de lucru nr.1) Scriu în caiete schița lecției. Studiază documentele și completează diagrama Venn.</p>	<p>Explicația învățarea prin descoperire ciorchinele schema Lucrul în echipă Cooperarea</p>	<p>Internet Laptop Videoproiector / smart TV Fișe de lucru</p>	<p>individual</p>	<p>Observarea sistematică a activității elevilor</p>

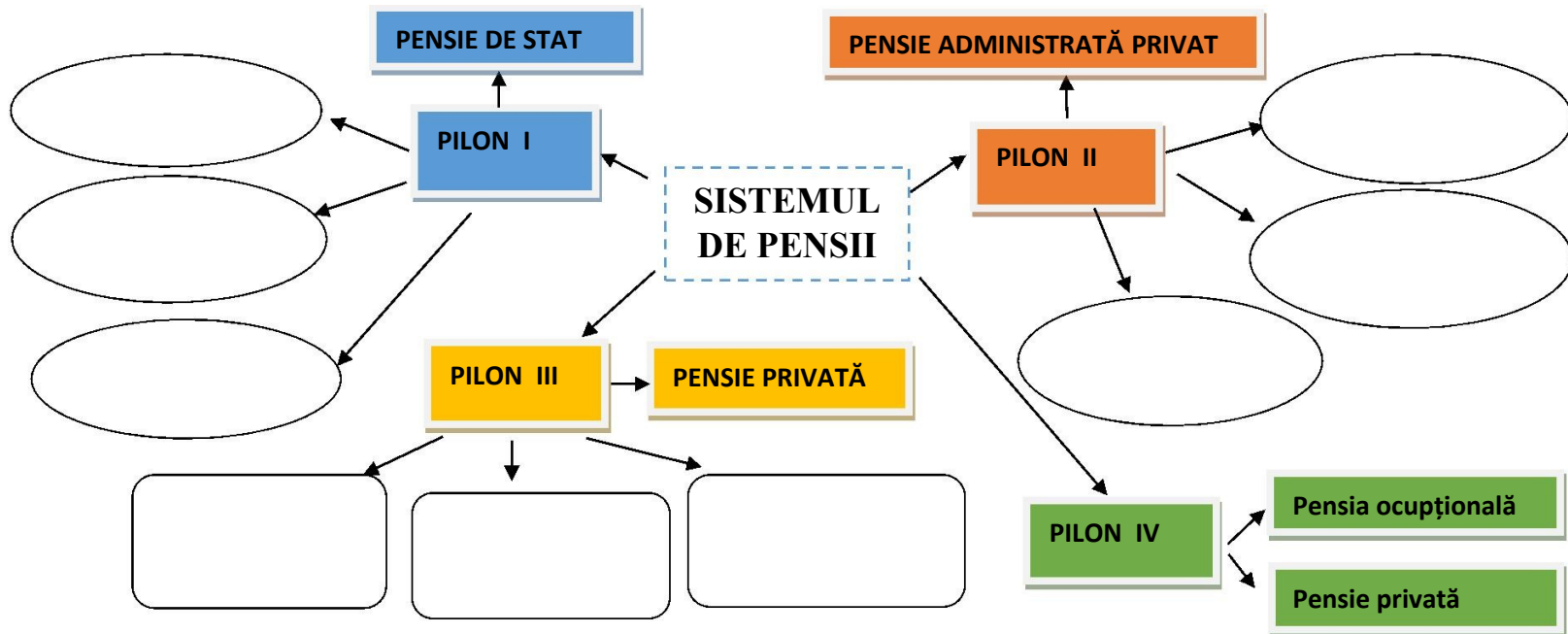
	<p>grupă își va alege un lider. Cere fiecărei grupe să compare tipurile de pensii (Pilon I, II și III) printr-o diagramă Venn (2 asemănări și 2 deosebiri) pe baza materialelor prezentate (videoclipuri, ppt) și a informațiilor din manual, pag. 75. (Fișa de lucru nr. 2)</p>	<p>(Fișa de lucru nr. 2). După expirarea timpului de lucru, fiecare grupă își prezintă diagrama.</p>	<p>învățarea prin descoperire</p> <p>comparația</p> <p>diagramă Venn</p>	<p>Fișe de lucru manual Telefon/tabletă</p>								
<p>5. Asigurarea feed-back-ului (Fixarea noilor cunoștințe)</p>	<p>Cere elevilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vizioneze unui videoclip de pe youtube - să identifice, în perechi, 2 avantaje și 2 riscuri ale pensiilor private completând un „Tabel T” - să realizeze, în perechi, un Haiku (cvintet) cu termenul PENSIE 	<p>Elevii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - urmăresc videoclipul https://www.youtube.com/watch?v=w4ZVOot6r-U - împart caietul în două (după model) și completează „Tabel T” cu avantajele și riscurile pensiilor private <table border="1" data-bbox="613 708 956 813"> <tr> <th colspan="2">PENSII PRIVATE</th> </tr> <tr> <td>Avantaje</td> <td>Riscuri</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> - fiecare echipă realizează câte un Haiku cu termenul PENSIE. Acestea vor fi prezentate clasei ora următoare. 	PENSII PRIVATE		Avantaje	Riscuri			<p>Explicația</p> <p>Lucru în perechi</p> <p>„Tabel T”</p> <p>demonstrația</p> <p>Haiku (cvintet)</p>	<p>Internet Laptop Videoproiector / smart TV</p> <p>Caietul manualul</p> <p>Telefon/tabletă</p>	<p>În perechi</p>	<p>Orală</p> <p>Observarea sistematică a activității elevilor</p>
PENSII PRIVATE												
Avantaje	Riscuri											
<p>6. Evaluarea cunoștințelor</p>	<p>Notează elevii pentru activitatea acestora acordând note și puncte.</p> <p>Jocul „Cum mă simt”-</p>	<p>Prezintă carnetul de elev</p> <p>Fiecare elev desenează un</p>		<p>Foaie de fleep-chart Marker</p>	<p>frontal</p>							

	<p>profesorul cere elevilor să identifice și să-și exprime starea lor din acel moment (emoția, cum se simt la finalul orei), prin desenarea unui emoticon pe un postit pe care să-l lipească apoi pe o foaie de flipchart lipită pe ușă.</p>	<p>emoticon pe postit-ul primit, apoi îl lipește pe foaia de flipchart lipită pe ușă.</p>	<p>Jocul</p>	<p>Postiu-uri</p>		
--	--	---	--------------	-------------------	--	--

Fișă de lucru nr. 1

SISTEMULUI DE PENSII din România

Sarcină de lucru: Lucrând individual, completează ciorchinele de mai jos cu principalele caracteristici ale SISTEMULUI DE PENSII din România, pe baza informațiilor din matrialele prezentate (videoclip și ppt).

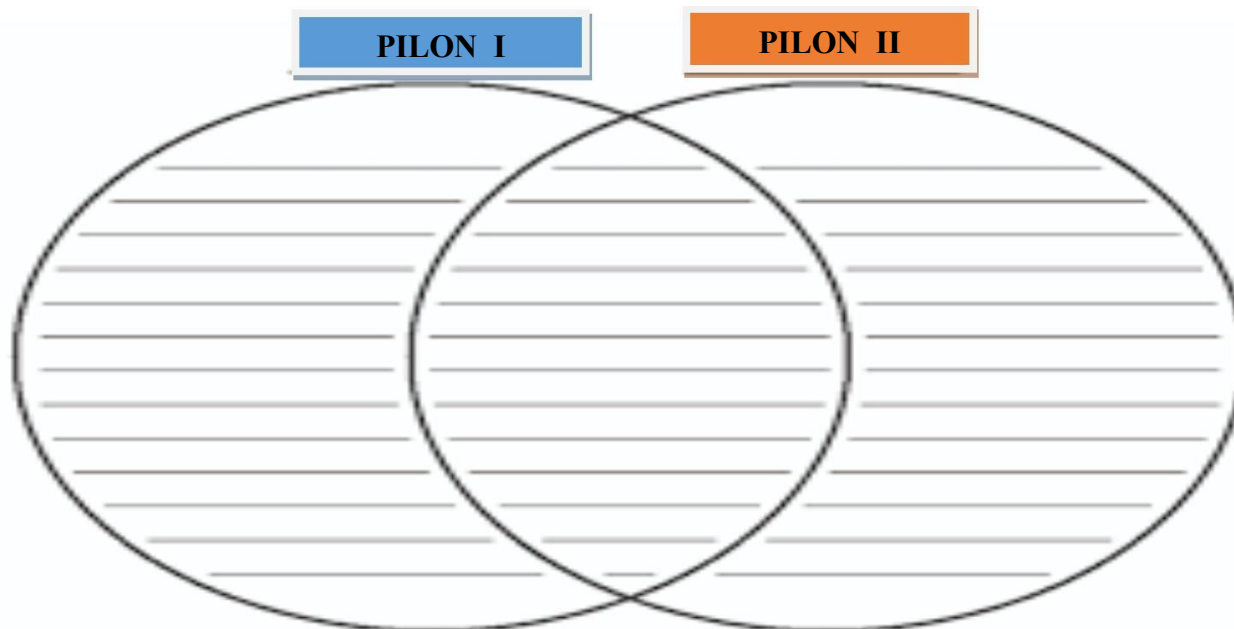
Fișă de lucru nr. 2

COMPARAȚIE ÎNTRE TIPURILE DE PENSIE

Sarcină de lucru: Lucrând în echipă, completați diagrama de mai jos cu două asemănări și două deosebiri între tipurile de pensie din România pe baza informațiilor din matrialele prezentate și a lecției din manual (pag. 75). După terminarea timpului de lucru, fiecare grupă își prezintă munca/duce completări.

Grupa: 1 și 2

PILON I vs PILON II

Fișă de lucru nr. 2

COMPARAȚIE ÎNTRE TIPURILE DE PENSIE

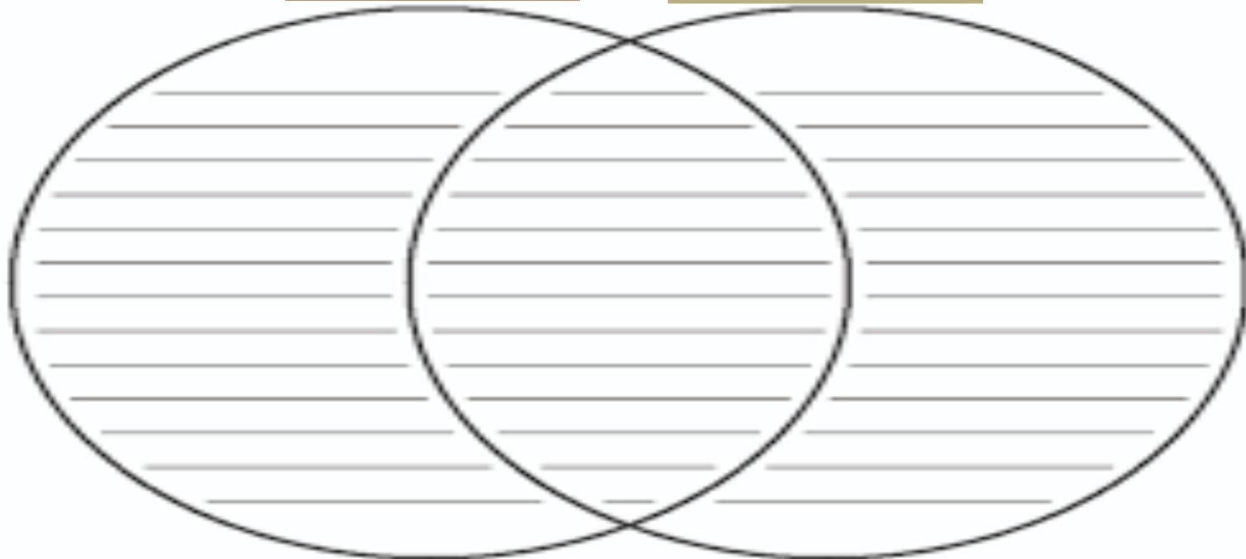
Sarcină de lucru: Lucrând în echipă, completați diagrama de mai jos cu două asemănări și două deosebiri între tipurile de pensie din România pe baza informațiilor din matrialele prezentate și a lecției din manual (pag. 75). După terminarea timpului de lucru, fiecare grupă își prezintă munca/aduce completări.

Grupa: 3 și 4

PILON II vs PILON III

PILON II

PILON III

Fișă de lucru nr. 2

COMPARAȚIE ÎNTRE TIPURILE DE PENSIE

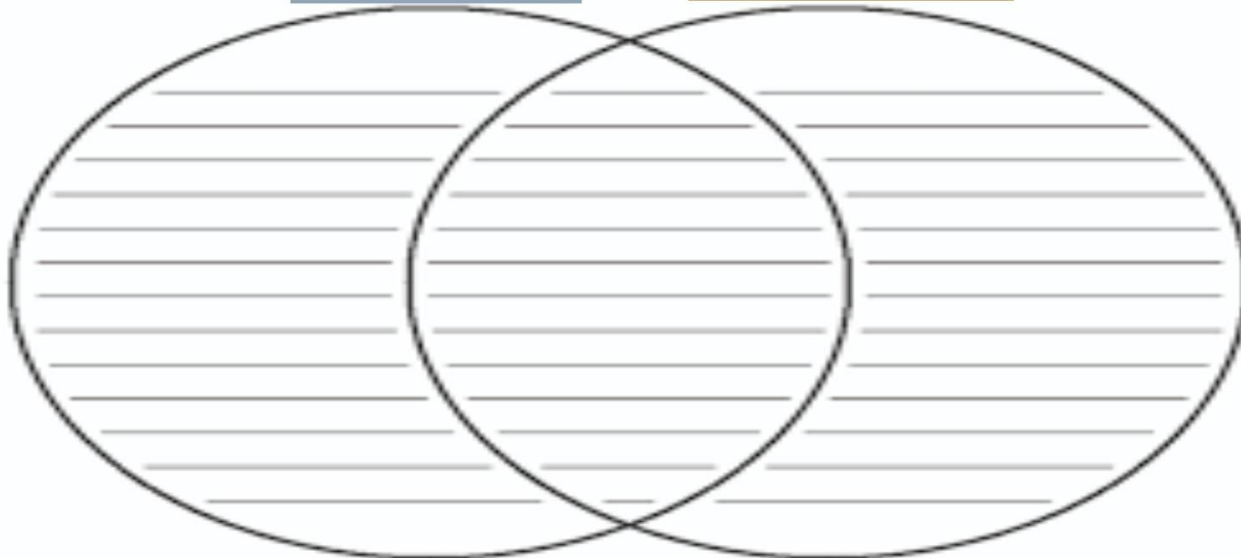
Sarcină de lucru: Lucrând în echipă, completați diagrama de mai jos cu două asemănări și două deosebiri între tipurile de pensie din România pe baza informațiilor din matrialele prezentate și a lecției din manual (pag. 75). După terminarea timpului de lucru, fiecare grupă își prezintă munca/duce completări.

Grupa: 5 și 6

PILON II vs PILON III

PILON I

PILON III

Fișă de lucru nr. 3

Fixarea cunoștințelor

Avantaje și riscuri ale pensiilor private

Sarcinile de lucru se rezolvă lucrând în echipă cu colegul de bancă (în perechi)!

După expirarea timpului de lucru, faceți schimb de fișe cu echipa din spatele vostru pentru verificare! Puteți da un nume echipei voastră pe care să îl scrieți pe fișă.

1. Identificați, din lista dată, avantajele și riscurile pensiilor private și completați „Tabel T” de mai jos:

Lista termenilor: încasarea de pensii suplimentare; administratorul fondului de pensii percepe comision de administrare; angajatorii nu au plătit contribuțiile de asigurări sociale (CAS); nu se plătește impozit pentru o contribuție mai mică de 400 euro/an; participantul sunt proprietar asupra contribuțiilor sale; rentabilitatea mică a unor investiții; participantul decide la ce fond de pensii contribuie.

PENSII PRIVATE	
AVANTAJE	RISURI

2. Concepeți un haiku/cvintet cu titlul PENSIE.

Fișă de lucru nr. 4
Fixarea cunoștințelor
Studiu de caz

Sarcinile de lucru se rezolvă individual (singur)!

După expirarea timpului de lucru, vei face schimb de fișe cu colegul de bancă pentru verificare!

Studiu de caz. Citește cu atenție situația prezentată, apoi răspunde cerințelor:

Maria are 18 ani și este proaspăt angajată la o firmă de confecții unde primește un salariu brut (înaintea retragerii tuturor contribuțiilor) de 4000 lei.

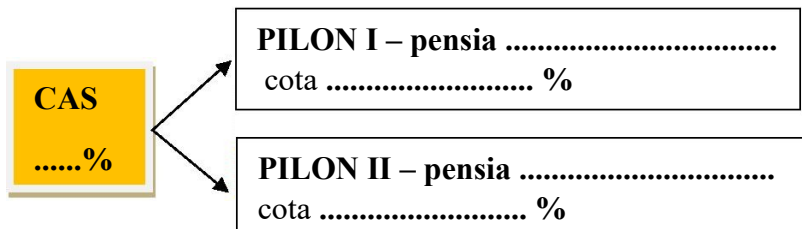
- a. Care este cota corespunzătoare contribuției asigurărilor sociale (CAS) exprimată în procente (%) reținută din salariu lunar Marie?

CAS = %

- b. Calculați valoarea CAS-ului cu care Maria contribuie lunar (în lei).

.....
.....

- c. Explicați structura CAS și cota obligatorie pe care un angajat o datorează.

TEST DE EVALUARE

Piața pensiilor private

I. Încercuiește, pe foaia de test, litera corespunzătoare răspunsului corect: (20 p.)

1. Venitul primit de o persoană după încetarea perioadei active în muncă se numește:

- a. salariu b. alocație c. pensie

2. Cota lunară obligatorie pe care un angajat o plătește din salariul brut este de:

- a. 20% b. 25% c. 30%

3. Pilonul III reprezintă pensia:

- a. facultativă b. publică c. obligatorie

4. Pensia obligatorie administrată privat este denumită:

- a. Pilon I b. Pilon II c. Pilon III

II. Completează spațiile libere din enunțurile de mai jos cu informația corectă: (20p)

1. este instituția care se ocupă cu supravegherea și controlarea administratorilor de fonduri.

2. Transferul la un alt fond de pensii este gratuit, după ani de la aderare sau de la ultimul transfer.

3. Pilonul este obligatoriu pentru toate persoanele în vârstă de până la 35 ani.

4. Pilonul II suplimentează pensia acordată de sistemul

III. Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri încercuind A dacă afirmația este adevărată, și F, dacă aceasta este falsă: (20 p.)

1. Contribuția la pensiile private obligatorii este o parte din CAS plătită de angajat. **A / F**

2. Din sistemul pensiilor private face parte pensia publică. **A / F**

3. Contribuțiile la pensia facultativă reprezintă 25% din salariul angajatului. **A / F**

4. Participanții la fondurile de pensii private sunt proprietari asupra contribuțiilor proprii. **A / F**

IV Citește cu atenție textul de mai jos și apoi răspunde cerințelor: (30 p.)

„ ... Începând cu anul 2007 au fost introduse două surse de pensie: Pilonul II ... și Pilonul III ... care au rolul de a completa pensia publică (Pilonul I), altfel spus de a obține niște venituri suplimentare la pensionare. Totodată a avut ca efect și reducerea cheltuielilor bugetului de stat și creșterea economică a țării prin investirea sumelor de bani (contribuțiilor), acumulate în noile surse Pilon II, Pilon III. ...”

(***ISF – Structurarea sistemului de pensii în România, Curs FinTTT)

1. Menționează, pe baza textului, care sunt sursele de pensie în România. **6 p.**

2. Precizează care dintre sursele de pensie menționate în text este facultativă. **4 p.**

3. Stabilește o asemănări și o deosebire între Pilonul I și Pilonul II. **8 p.**

4. Prezintă, în 5-10 rânduri, **avantaje și riscuri** ale pensiilor private, precizând: 2 avantaje și 2 riscuri; un exemplu identificat în textul dat; **12 p.**

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE
Piața pensiilor private
Clasa a VIII-a

I. Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect. (4x5p=20p)

1. – c; 2. – b; 3. – a; 4. – b.

II. Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare spațiu liber completat corect. (4x5p=20p)

1. – A.S.F.; 2. – 2; 3. – II; 4. – public/de stat

III. Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect. (4x5p=20p)

1. – A; 2. – F; 3. – F; 4. – A.

IV.

1. Se acordă câte 2 puncte pentru menționarea, pe baza textului, a fiecărei surse de pensie din România. (3x2p=6p)

Răspuns corect: pensia publică (Pilonul I), Pilonul II și Pilonul III.

2. Se acordă câte 4 puncte pentru precizează sursei de pensie facultativă menționată în text.

Răspuns corect: Pilonul III

3. Se acordă câte 4 puncte pentru stabilirea corectă oricărei asemănări și 4 puncte pentru stabilirea corectă a oricărei deosebiri între Pilonul I și Pilonul II. (2x4p=8p)

4. Se acordă 12 puncte pentru prezentarea corectă a avantajelor și riscurilor pensiilor private, după cum urmează:

- câte **2 puncte** pentru prezentarea fiecărui avantaj **(2x2p=4p)**

- câte **2 puncte** pentru prezentarea fiecărui risc **(2x3p=6p)**

- câte **2 puncte** pentru oricare exemplu corect identificat în textul dat **(1x2p=2p)**

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total punctaj 100 de puncte.

Nota se stabilește prin împărțirea punctajului obținut la 10.

Obs. Testul poate fi adaptat și transformat într-un chestionar google forms!

Proiect educațional 1 (activitate extrașcolară): Pensiile private – bătrânețe liniștită

Pornind de la afirmația filosofului antic grec Aristotel care spunea că „*Educația este cea mai bună asigurare pentru bătrânețe*”, lucrează în echipă cu 4-5 colegi/colege pentru a realiza un material de prezentare (informare) despre pensiile private sub forma unui *afiș* (format 70/100 cm) sau *videoclip* cu durată de 20-30 de secunde pentru a veni în sprijinul persoanelor care doresc să opteze pentru o pensie privată. Materialul trebuie să conțină:

- cel puțin trei argumente pentru a opta pentru o pensie privată, luând în considerare nevoile specifice vârstei de pensionare;
- cel puțin 3 avantaje și 3 riscurilor posibile;
- pașii de urmat pentru aderarea la o pensie privată.

Pentru mai multe informații vă recomand să vizitați una din societățile care administrează fonduri de pensii (IFN-uri), fie fizic, fie online, accesând site-ul acestora (lista fondurilor de pensii din România poate fi consultată pe site-ului A.S.F.). Prezentați materialul vostru în clasă, peste 2 săptămâni când veți fi evaluați.

Atenție: Ne informăm din diverse surse dar NU copiem!!!!

Criterii de evaluare:

1. **Respectarea temei;**
2. **Modul de selectare a informațiilor;**
3. **Originalitatea prezentării;**
4. **Lucrul în echipă.**

EVALUARE: 20.05.2022